Trafikutskottets betänkande 1983/84:4

om godkännande av överenskommelse mellan staten och Broströms Rederi AB (prop. 1983/84:15)

Propositionen

I proposition 1983/84:15 föreslår regeringen (kommunikationsdepartementet) riksdagen att bemyndiga regeringen att godkänna ett avtal mellan staten och Broströms Rederi AB i huvudsaklig överensstämmelse med vad föredragande departementschefen har anfört i propositionen.

Motionen

I motion 1983/84:43 av Rolf Clarkson m. fl. (m) yrkas att riksdagen beslutar avslå propositionen.

Utskottet

I propositionen erinras inledningsvis om riksdagens beslut hösten 1978 (prop. 1978/79:35, TU 1978/79:9, rskr 1978/79:101) om ekonomiskt stöd till bl. a. Broströms Rederi AB. Det som följd härav mellan staten och Broströms ingångna låneavtalet löper ut vid utgången av år 1983. Genom avtalet övertog staten betalningsansvaret för sammanlagt 250 milj. kr. av fartygslån om 455 milj. kr. Detta skedde i form av en villkorlig fordran på Broströms.

Till följd av statens omfattande engagemang i företaget har staten vidare enligt avtalet rätt att utse en företrädare med samma rätt och möjlighet till insyn i Broströms som tillkommer en revisor. En sådan företrädare för staten har sedermera tillkallats.

I propositionen erinras också om att riksdagen hösten 1982 bemyndigade regeringen att godkänna ett nytt avtal mellan staten och Broströms (prop. 1982/83:32, TU 1982/83:3, rskr 1982/83:37). Huvudpunkterna i avtalet var att det villkorslån om sammanlagt 250 milj. kr. som staten lämnade företaget år 1978 skulle sättas ned med 100 milj. kr. och vara ränte- och amorteringsfritt till utgången av år 1989 för att därefter återbetalas som ett 25-årigt annuitetslån med en på marknadsmässiga grunder fastställd ränta.

Det av riksdagen godkända avtalet motiverades av de stora investeringar som Broströms planerade för sin trafik på Nordatlanten. Avtalet syftade till att underlätta investeringar i nya fartyg och öka intresset för företagets aktieägare att skjuta till nytt kapital till detsamma.

Sedan riksdagen bemyndigat regeringen att godkänna avtalet har dock de fortsatta överläggningarna med företaget beträffande finansieringsvillkoren för ett av fartygen givit vid handen att den tidigare förutsatta nedsättningen om 100 milj. kr. framstår som opåkallad. I stället föreslås nu att villkorslånet sätts ned med 37 milj. kr. Avtalet skall godkännas av regeringen och Broströms styrelse före den 1 januari 1984 för att äga giltighet.

I motion 1983/84:43 (m) yrkas under hänvisning till moderata samlingspartiets principiella ståndpunkt i frågor av detta slag avslag på propositionen. Motionärerna anser att industripolitiken måste få en väsentligt ändrad inriktning vilket innebär att generella och konkurrensneutrala åtgärder måste användas i ökad utsträckning. En fortsatt gynnsam utveckling för Broströms anses vidare vara möjlig utan den ändring av ifrågavarande avtal som föreslås i propositionen.

Såsom emellertid framhålls i propositionen innebär de ändrade finansieringsvillkoren för rederiets fartygsförvärv att den nedsättning av 100 milj. kr. som tidigare förutsatts nu framstår som opåkallad. Med hänsyn till ändrade planer beträffande beställare anses nedsättningen därför kunna begränsas till 37 milj. kr. Med beaktande härav och under hänvisning jämväl till innebörden av riksdagens tidigare beslut i frågan anser sig utskottet kunna godta förslaget och tillstyrker alltså propositionen. Härav följer att motionen avstyrks.

I enlighet med det anförda hemställer utskottet

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1983/84:43 (m) bemyndigar regeringen att godkänna ett avtal mellan staten och Broströms Rederi AB i huvudsaklig överensstämmelse med vad föredragande departementschefen har anfört.

Stockholm den 16 november 1983

På trafikutskottets vägnar
KURT HUGOSSON

Närvarande: Kurt Hugosson (s), Rolf Clarkson (m), Birger Rosqvist (s), Claes Elmstedt (c), Olle Östrand (s), Wiggo Komstedt (m), Sven-Gösta Signell (s), Rune Johansson (s), Sten-Ove Sundström (s), Görel Bohlin (m), Olle Grahn (fp), Sven Henricsson (vpk), Göran Riegnell (m), Anna Wohlin-Andersson (c) och Ingrid Andersson (s).

Reservation

Rolf Clarkson, Wiggo Komstedt, Görel Bohlin och Göran Riegnell (alla m) anser

dels att det stycke av utskottets yttrande på s. 2 som börjar med "Såsom emellertid" och slutar med "motionen avstyrks." bort ha följande lydelse:

Såsom motionärerna därvid framhållit anser även utskottet selektiva stöd till enskilda företag av flera skäl vara olyckliga. Flera av riksdagens partier har uttalat, att statsmakterna bör tillämpa en betydligt större restriktivitet härvidlag, än vad som tidigare varit fallet. Näringspolitiken bör i stället inriktas på att minska pålagor och regleringar, vilket skulle leda till en förbättrad konkurrenskraft för svenskt näringsliv. Detta skulle också komma sjöfarten till del. Utskottet tillstyrker därför motionen, vilket innebär att propositionen avstyrks.

dels att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

att riksdagen med bifall till motion 1983/84:43 (m) avslår proposition 1983/84:15 om godkännande av överenskommelse mellan staten och Broströms Rederi AB.

LiberTryck Stockholm 1983